

μετὰ σπουδῆς βήματα τινά, κ' εὐρίσκειτ' ἀντιμέτωπος πρὸς νεαρόν λοχίαν, εὐειδῆ, μὲ τὸν μύστακα συνεστριμμένον μετὰ προσοχῆς, συνεσιγμένον δὲ τὸ ξίφος περὶ τὴν λεπτὴν ὄσφυν στερεῶς καὶ πληττον ἐρρυθμῶς τὸν εὐθυτενῆ μηρόν.

Ὁ Γιάννης πλησιάζει πρὸς αὐτὸν ἐν σεβασμῶ.

— Χρυσό μου, τῷ λέγει μὲ τὸν γλυκύτερόν του τόνον, κατὰ τὴν συνήθη φρασεολογίαν του, χρυσό μου, δόσε μου μία δεκαρίτσα! . . .

Ἄλλὰ φωνὴ τραχεῖα ἠκούσθη εἰς ἀπάντησιν.

— Ἄ 'στὸ διάλογο βρέ! . . .

Προδήλωσ, ὁ Γιάννης δὲν ἀνέμενε ποτὲ τοιαύτην ὑποδοχὴν, μάλιστα δὲ ἀπὸ . . . *συνάδειφον!* Καὶ πτήσων ὅλος ὑπὸ τὴν ὕβριν, περιδεῆς τὸ ὕψος καὶ χαμαίζηλος.

— Στρατηγέ μου, μὴ μὲ διώχνεις, ὑπολαμβάνει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εὐλαβῶς. Ἐγώ . . . ἀνήκω εἰς τὸ στρατὸ κ' ἐγώ! . . . Εἶμαι στρατιωτικός κ' ἐγώ! . . . Ἐπολέμησα! . . . μὲ τὸν Πετροπουλάκη! . . . Δόσε μου μία δεκαρίτσα.

Ἄλλ' ἡ φωνή, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τραχυτέρα, βῆναυστος:

— Μωρ' ἔρχεσαι νὰ πᾶς 'στὸ διάλογο λέγω γώ! . . .

Τῆς παρκαλήσεως τοῦ τρελλοῦ ὁ τόνος ἐχαμηλώθη πλέον ἐντελῶς, θωπευτικός καὶ ἱκετήριος.

— Στρατηγέ μου, γιατί μὲ βρίζεις; ἐπαναλαμβάνει ταπεινῶς. Σὲ προβιάζω . . . στρατάρχη! . . . Δόσε μου μία δεκαρίτσα!

Ἄλλὰ ῥάπισμα δεινόν, πάση δυνάμει σφενδονισθέν, σφοδρότατον ἀκούετ' ἐκρηγνύμενον, παφλάζον ἐπὶ τῆς ἐξυρισμένης παρειᾶς του. Ἐκραδάνθη ἐπὶ τῶν ῥαϊβῶν αὐτοῦ σκελῶν ὁ ἀνθρωπος, ἠπλωσε τὰς χεῖρας πρὸς τὸ κενόν, καὶ διαμιάς ἐβρόντησε καταγῆς. Ὁ δυστυχῆς παρᾶφρων κυλιέται χαμαί, ἐντὸς τοῦ βορβόρου τοῦ παραρρέοντος ῥυακίου τῆς ὁδοῦ, βάλλων φρικώδη οὐρλιάσματα. Καγγάζουσι δὲ βροντωδῶς οἱ περιεστῶτες ἄπαντες, καὶ ἐπιχαιρεῖ τῶν ὑπηρετῶν ὁ συρφετός, καὶ τις τούτων διερχόμενος ὤθησεν αὐτὸν διὰ τοῦ ποδός, πειρώμενον ν' ἀνεγερθῆ, ἵνα ἐπαναπέσῃ. Καὶ ὁ κύριος λοχίας, σοβαρὸς καὶ ἀξιοπρεπής, ἐξακολουθεῖ τὸν δρόμον του, μεταβλίνων εἰς τὰ παραπήγματα . . .

ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΣΑΚΗΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Αἱ ἀρεταὶ χάνονται ἐν τῷ συμφέροντι ὅπως οἱ ποταμοὶ ἐν τῇ θαλάσῃ.

*

Συχνότερον ἀμείβει ὁ κόσμος τὰς σκιὰς τῆς ἀρετῆς ἢ αὐτὴν τὴν ἀρετὴν.

*

Ἀπατηλὴ εἶνε ἡ ἐλπίς, ἀλλὰ φέρει τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸ τέμα τοῦ βίου διὰ λείας ὁδοῦ.

ΦΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΡΙΣΛΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΑΔΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

Μετὰφρασις Χ. Ἀννίνου

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Ἄφου ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν τῆς ἡ Κλαίρη Φρομῶν ἐφόρεσε μέγα ψιάθινον σιαδίον, διότι αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ Αὐγούστου ἦσαν λαμποκαὶ καὶ θερμότεραι καὶ κατῆλθεν ὅπως τὴν ῥίψη ἰδιοχείρως εἰς τὸ κιβωτίδιον, ὑπόθεν ὁ ταχυδρόμος παρελάμβανε κατὰ πάσαν πρωϊάν διερχόμενος τὴν ἐκ τῆς ἐπαύλεως ἀλληλογραφίαν.

Εὐρίσκειτο τὸ γραμματοκιβώτιον εἰς τὴν ἐσχατιὰν τοῦ κήπου, εἰς μίαν γωνίαν τῆς ὁδοῦ. Ἐσταμάτησε πρὸς στιγμὴν παρατηροῦσά τὰ δένδρα τῆς ὁδοῦ, τοὺς περὶξ λειμῶνας ὡσεὶ ὑπνώπτοντας καὶ καταφώτους ἐκ τοῦ ἡλίου. Πέραν ἐφαίνοντο οἱ θερισταὶ ἐπιστρέφοντες μὲ τὰς τελευταίας δέσμας, ὀλίγον ἀπωτέρω ἕτερος εἰργάζετο. Ἄλλὰ πᾶσα ἡ ἐκ τῆς σιωπηλῆς ἐργασίας μελαγχολία ἐξηφανίζετο διὰ τὴν νεανίδα, ἀγαλλιῶσαν ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι ἐμελλε νὰ ἐπανίδῃ τὴν φίλην τῆς.

Οὐδεμία πνοὴ ἠγέρθη ἐκ τῶν πρὸς τὸν ὀρίζοντα ὑψηλῶν λόφων, οὐδεμία φωνὴ προῆλθεν ἐκ τῆς κορυφῆς τῶν δένδρων ὅπως τὴν προειδοποίησεν διὰ τινος προαισθηματος καὶ τὴν ἐμποδίσει ν' ἀποστείλῃ τὴν ἀπαίσιον ἐπιστολήν. Ἄμεσως ἐπιστρέψασα ἠσυχολήθη νὰ προετοιμάσῃ διὰ τὴν Σιδωνίαν κομψὸν θάλαμον παραπλεύρως τοῦ ἰδικοῦ τῆς.

Ἡ ἐπιστολὴ ἔφθασε πιστῶς εἰς τὸν προορισμόν τῆς. Ἐκ τῆς μικρᾶς πρασίνης θύρας τῆς ἐπαύλεως τῆς περιβαλλομένης ὑπὸ αἰγοκλημάτων καὶ ἄλλων ἀναρριχωμένων φυτῶν ἔφθασε τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἐσπέραν εἰς Παρισίους, μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ Σαθινύ, ἠρωματισμένη ἐκ τῆς εὐωδίας τῆς ἐξοχῆς καὶ παρεδόθη εἰς τὸ πέμπτον πάτωμα τῆς ὁδοῦ Μπράκ.

Μεγάλην αἰσθησιν προῦξένθησεν αὐτόθι. Τὴν ἀνέγνωσαν τρεῖς, ἐπὶ ὀκτῶ δὲ ἡμέρας μέχρι τῆς ἀναχωρήσεως ἐμεινεν ἐπὶ τῆς ἐστίας πλησίον τῶν κειμηλίων τῆς κυρίας Σέβη. τοῦ ὀρολογίου μὲ τὸ ὑέλινον σκέπασμα καὶ τῶν ἀγγείων τῆς ἐποχῆς τῆς αὐτοκρατορίας. Διὰ τὴν Σιδωνίαν ἦτο οἰοῦναι μυθιστόρημα ἐξαισίον, πλήρες τρυφῆς καὶ γοητείας, ὅπερ ἀνεγίνωσκε χωρὶς ν' ἀνοίξῃ, ῥιπτουσα μόνον ἀπλῶς τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ λευκοῦ φακέλλου, ἐφ' οὗ ἐξεῖχε κεντημένον τὸ μονόγραμμα τῆς Κλαίρης Φρομῶν.

Ποῦ σκέψις πλέον περὶ γάμου! Τὸ σπουδαιότερον ἦτο τώρα ποῖαν ἐνδυμασίαν νὰ φορέσῃ διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐπαυλιν. Περὶ τούτου ὤφειλε ν' ἀσχοληθῇ, νὰ κόψῃ, νὰ προσαρμύσῃ,

νά δοκιμάσῃ ἐσθῆτας, πίλους... Ἄτυχῆς Φράντς! Πόσον αἱ προετοιμασίαι αὐταὶ τὸν ἐθλίβον! Ἡ ἀναχώρησις αὐτῆ εἰς Σαβινύ, καθ' ἣς μάτην προσεπάθησε ν' ἀντιταχθῆ, ἐβράδυνεν ἔτι μᾶλλον τὸν γάμον, ὃν ἡ Σιδωνία—χωρὶς αὐτὸς νὰ γνωρίζῃ τὴν αἰτίαν—καθ' ἐκάστην ἀνέβαλλεν. Δὲν ἠδύνατο νὰ μεταβαίνῃ ἐκεῖ νὰ τὴν βλέπῃ· ἐκείνη δὲ πάλιν ἀφοῦ ἤθελεν εὐρεθῆ ἐκεῖ πέραν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἡδονῶν καὶ τῶν διασκεδάσεων τίς οἶδε πόσον καιρὸν θὰ ἔμενεν.

Ὁ ἄπελπις ἐραστὴς μετέβαινε πάντοτε πρὸς τὰς κυρίας Δελομπέλ ὅπως ἀνακοινώσῃ ἐμπιστευτικῶς τὰ παράπονά του, χωρὶς οὐδ' ἐφάπαξ νὰ παρατηρήσῃ πῶς ἡ Ποθητὴ ἀνηγείρετο μετὰ σπουδῆς εὐθύς ὡς τὸν ἐβλεπεν εἰσερχόμενον διὰ νὰ τοῦ προσφέρῃ θέσιν πλησίον τῆς παρὰ τὴν τράπεζαν τῆς ἐργασίας καὶ πῶς ἐκάθητο καταπόρφυρος μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς λάμπυντας.

Ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν δὲν εἰργάζοντο πλέον περὶ τὰ πτηνὰ καὶ τὰ ἔντομα. Ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ περιέρραπτον βόδινου χρώματος ἐπιπροσθέτους ποδογύρους προωρισμένους διὰ τὴν ἐσθῆτα τῆς Σιδωνίας, οὐδέποτε δὲ ἡ χαλὴ νεάνις ἔραψε μὲ τόσῃν εὐχαρίστησιν καὶ προθυμίᾳ, διότι ἦτο γνησίᾳ θυγάτηρ τοῦ Δελομπέλ ἢ μικρὰ αὐτῆ Ποθητῆ.

Εἶχε κληρονομήσῃ ἐκ τοῦ πατρὸς τῆς τὸ εὐκόλως πλανᾶσθαι καὶ τὸ μέχρι τέλους ἐλπίζειν μεθ' ὅλα τὰ ἐμπόδια.

Ἐνῶ ὁ Φράντς διηγείτο αὐτῇ τὰς ἐρωτικὰς του θλίψεις, ἡ Ποθητὴ ἐσυλλογίζετο ὅτι ἀφοῦ ἤθελεν ἀναχωρήσῃ ἢ Σιδωνία, θὰ ἤρχετο αὐτὸς καθ' ἐκάστην διὰ νὰ συνομιλῶσιν ἔστω περὶ τῆς ἀπούσης· ὅτι θὰ τὸν εἶχεν ἐκεῖ πλησίον τῆς καὶ θὰ ἠγρύπνουν ὁμοῦ ἀναμένοντες τὸν «πατέρα» καὶ ὅτι ἴσως ἡμέραν τινὰ βλέπων αὐτὴν θὰ διέκρινε τὴν ὑπάρχουσαν διαφορὰν μεταξὺ τῆς γυναικὸς ἧτις ἀγαπᾷ καὶ ἐκείνης ἧτις ἀφίνει νὰ τὴν ἀγαπῶσιν.

Τότε ἡ ἰδέα ὅτι ἐκαστὸν κέντημα βελόνης εἰς τὴν ἐσθῆτα ἐσυντόμειε τὸν καιρὸν τῆς τόσον ἀνυπομόνως προσδοκωμένης ἀναχωρήσεως ἐνέπνεεν αὐτῇ ἔκτακτον δραστηριότητα καὶ ὁ ταλαίπωρος ἐρωτόληπτος μετὰ τρόμου ἐβλεπε τοὺς ποδογύρους καὶ τὰ ἐξαρτήματα τῆς ἐσθῆτος συσσωρευόμενα περὶ αὐτὴν, δικυλακούμενα ὡς μικρὰ κύματα.

Ὅτε τὸ φόρεμα ἠτοιμάσθη, ἡ δεσποινὶς Σέβη ἀνεχώρησεν εἰς Σαβινύ.

Ἡ ἔπαυλις τοῦ κ. Γαρδινῶ ἦτο ὠκοδομημένη ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Ὁρζ παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμίου ἐκείνου, τόσον χαριέντος μὲ τοὺς μύλους του, μὲ τὰ νησιδιά του, μὲ τοὺς ὑδροφράκτας του, μὲ τοὺς ἐκτεινομένους κατὰ μῆκος τῶν ὄχθων του μεγάλους χλοερούς λειμῶνας.

Ἡ οἰκία εὐρύχωρον οἰκοδόμημα τῆς ἐποχῆς Λουδοβίκου τοῦ ΙΕ' ταπεινοὺς ἔχουσα τοὺς ὀρόφους καὶ ὑψηλοτάτην μόνην τὴν στέγην ἀπέπνεε μελαγχολίαν, ἰδίαν τινὰ ὄψιν ἔχουσα ἀριστοκρατικῆς ἀρχαιότητος, μὲ πρόστοα εὐρέα, μὲ ἐξώστας ἐξ ἐσκωριασμένου σιδήρου, μὲ παλαιὰ ἀνθοδοχεῖα κατατετριμμένα ἐκ τῆς βροχῆς, ὧν τὸ κόκκινον χρῶμα συνέτεινε νὰ διαπρέπῃ ἔτι μᾶλλον ἢ θαλερότης τῶν ἐν αὐτοῖς φουμένων ἀνθέων. Ἐφ' ὅσον τὸ βλέμμα ἐξικνεῖτο ἐξετείνοντο τὰ τεῖχη ἰσχνὰ καὶ καταρρέοντα, κατερχόμενα δι' ἡρέμου κλίσεως μέχρι τοῦ ποταμοῦ. Ὁ πύργος τῆς ἐπαύλειος ὑπερεῖχεν αὐτῶν διὰ τῶν μεγάλων ἐκ σχιστολίθου στεγῶν του, ἢ ἀγροικία διὰ τῶν ἐρυθρῶν κεράμων τῆς, ὁ θαυμασίος κῆπος διὰ τῶν φιλυρῶν, τῶν αἰγείρων, τῶν μηλεῶν καὶ τῶν καστανεῶν του, συναναμιγνυομένων εἰς γραμμὴν συμπαγῆ καὶ ζοφερὰν διανοιγομένην κατ' ἀποστάσεις ὑπὸ τῆς θολίας τῶν δεινροστοιχιῶν.

Ἄλλὰ τὸ θέλητρον τῆς γηραιᾶς ἐκείνης ἰδιοκτησίας ἦτο τὸ ὕδωρ, τὸ ἐμψυχοῦν τὴν σιγὴν τῆς καὶ παρέχον μεγαλοπρέπειαν εἰς τὴν θεωρίαν τῆς. Ὑπῆρχον ἐν Σαβινύ παρεκτός τοῦ ποταμοῦ πηγαὶ καὶ κρήναι καὶ ἔλλα, ἐνθα ὁ ἥλιος ἔδυνεν ἐν ἀπάσῃ αὐτοῦ τῇ μεγαλοπρεπείᾳ· ἤρμοζε δὲ τοῦτο εἰς τὸ παλαιὸν κτίριον, τὸ βρυσσκεπές, τὸ πρακινισμένον, διαθεβρωμένον ὡς λίθος παρὰ τὸ χεῖλος βύκιος.

Δυστυχῶς εἰς Σαβινύ, ὅπως εἰς τὰ πλεῖστα τῶν ἀξιοθαυμάστων θερινῶν παρισινῶν μεγάρων, ἄπερ οἱ ὀψίπλουτοι τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς κερδοσκοπίας κατέκτησαν ὡς λείαν των, οἱ οἰκοδεσπότες δὲ ἦσαν ἀνάλογοι πρὸς τὸ κτίριον.

Ἀφότου ἠγόρασε τὴν ἔπαυλιν ὁ γέρον Γαρδινῶ ἠσχολεῖτο διαρκῶς νὰ καταστρέψῃ ὅτι ἡ τύχη ἐπρομήθευσεν αὐτῷ τόσον ὠραῖον, ἔκοπτε τὰ δένδρα ἀχάριν τῆς θέας» ἔφρασε διὰ βαναύσων περιτειχισμάτων τὸ κτήμα του πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῶν κλεπτῶν, κατέβαλε δὲ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ἐπιμέλειαν περὶ τὴν καλλιέργειαν ἐνὸς ἐξαίρετου λαχανοκήπου ὅστις ὡς παράγων καρπούς καὶ ὄσπρια ἐν ἀφθονίᾳ ἐφάνετο αὐτῷ τὸ κυρίως κτήμα του, τὸ ἀγαπητὸν εἰς τὸν χωρικὸν κτήμα.

Τὰς μεγάλας αἰθούσας, ὧν αἱ τοιχογραφίαι ὄχιρῶν ἔνεκα τῶν ὀμιχλῶν τοῦ φθινοπώρου, τὰς δεξαμενὰς πληρουμένας ὑπὸ νυμφαῖων, τὰ χαλικωτὰ σπήλαια ἐξετίμα μόνον χάρις εἰς τὸν θαυμασμὸν τῶν ἐπισκεπτῶν καὶ διότι πάντα ταῦτα ἀπετέλουν ἐκεῖνο ὅπερ ἐκολάκειε τόσον τὴν φιλοδοξίαν αὐτοῦ τοῦ ἀρχαίου κτηνεμπόρου, τὴν ἔπαυλιν.

Προβεβηκῶς ἤδη τὴν ἡλικίαν καὶ μὴ δυνάμενος νὰ θηρεύῃ οὐδὲ ν' ἀλιεύῃ πλέον, διήρχετο τὸν καιρὸν τοῦ ἐπιτηρῶν τὰς κατωτάτας λε-

πτομερείας τῆς ἐν τῷ ἀπεράντῳ κτήματί του ἐργασίας. Ὁ διδόμενος εἰς τὰς ὄρνιθας σῖτος, ἡ τιμὴ τοῦ τελευταίου πωληθέντος χόρτου, τὸ ποσὸν τῶν δεματίων τοῦ ἀχύρου τῶν ἀποθηκευμένων εἰς λαμπρὸν κυκλοτερῆ σιτοβολῶνα παρεῖχον αὐτῷ ἀφορμὴν μεμψιμοιρίας καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Βεβαίως δὲ ὁ βλέπων μακρόθεν τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο Σαβινύ, μὲ τὸν πύργον του εἰς τὸ μέσον τῆς κλιτύος, μὲ τὸν ποταμὸν ῥέοντα ἔμπροσθέν του ὡς κάτοπτρον, μὲ τὰ ὑψηλά του ἄνθηρα σκιαζόμενα ἐκ τοῦ κισσοῦ, μὲ τὰς λιθίνους βάσεις ἐφ' ὧν ἐστηρίζετο τὸ περίφραγμα κατὰ τὴν ἐξάισιον κατωφέρειαν τοῦ ἐδάφους οὐδέποτε ἤθελεν ὑποθέσῃ τὴν πτωχείαν τοῦ πνεύματος τοῦ ἰδιοκτήτου.

Ἄργος χάρις εἰς τὸν πλοῦτόν του ὁ κ. Γαρδινῶ ἀβαρύνετο νὰ ζῆ εἰς Παρισίους καὶ διέμενεν ἐκεῖ καθ' ὅλον τὸ ἔτος, ὅπου καὶ οἱ Φρομῶν ἐρχόμενοι διέμενον ὅλον τὸ θέρος μετ' αὐτοῦ.

Ἡ κυρία Φρομῶν ἦτο γυνὴ πρᾶος, μικρόνους, ἦν ὁ βάνασος δεσποτισμὸς τοῦ πατρὸς της εἶχεν ὑποβάλλῃ εἰς παθητικὴν ὑπακοήν. Ἐτῆρει τὴν αὐτὴν στάσιν ἀπέναντι τοῦ συζύγου της, οὐ ἡ ἀγαθότης, ἡ διαρκὴς ἐπιεικεία, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μεταβάλλωσι τὸν τεταπεινωμένον χαρακτήρα της, τὸν σιγηλόν, τὸν ἀδιάφορον πρὸς πάντα καὶ οἰονεὶ ἀνεύθυνον. Μακρὰν τῶν ἐργασιῶν αἰεὶ διαβίωσασα, κατέστη πλουσία χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ καὶ χωρὶς νὰ αἰσθάνηται τὸν ἐλάχιστον πόθον ὅπως ἐπωφεληθῇ ἐκ τοῦ πλοῦτου της. Ἡ ὠραία ἐν Παρισίοις κατοικία του ἡ μεγαλοπρεπὴς ἔπαυλις τοῦ πατρὸς της τὴν ἐστενοχώρουν. Κατελάμβανεν ὅσον τὸ δυνατόν μικροτέραν θέσιν ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ κατατρίβουσα τὸν βίον της περὶ ἐν μόνον πάθος, τὸ πᾶθος τῆς τάξεως, ἀλλὰ τάξεως τερατώδους, φαντασιώδους, συνισταμένης εἰς τὸ σμῆλαιν, καθαιρεῖν, ἀφαιρεῖν τὸν κοινορτὸν ἀδιακόπως, καθιστᾶν στιλπνὰ ἰδιοχείρως τὰ κάτοπτρα, τὰ χρυσώματα, τὸ γαῖσον τῶν θυρῶν.

Ὅσακις δὲν εἶχε πλέον τι νὰ καθαρῖσῃ ἢ παράδοξος αὐτῇ γυνὴ ἐπελαμβάνετο τῶν δακτυλίων της, τῆς ἀλύσεως τοῦ ὠρολογίου της, τῶν καρφιδῶν της, καθαρῖζουσα τοὺς τιμαλφεῖς ἐγκεχαρραγμένους λίθους, τοὺς μαργαρίτας, ἐνεκα δὲ τῆς ἀνάου προστριβῆς εἶχεν ἐξελίψῃ ἐκ τοῦ ἀρραβῶνός της τὰ γράμματα τοῦ ὀνόματος αὐτῆς καὶ τοῦ συζύγου της. Καὶ ἐν Σαβινύ εἰς τὴν αὐτὴν κατεγίνετο ἀσχολίαν. Συνῆθροιζε τὰ διεσκορπισμένα εἰς τὰς δενδροστοιχίας ξηρὰ κλαδιά, ἀπέξεε ἀπὸ τῶν ξυλίνων θρανίων τὸ θρύον διὰ τῆς ἀκρας τοῦ ἀλεξήλιου της· ἐπόθει εἰ δυνατόν ν' ἀποτινάζῃ τὸν κοινορτὸν ἀπὸ τὰ φύλλα, νὰ καθαρῖσῃ τὰ γηραιὰ δένδρα, συχνάκις δὲ διερχομένη διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἐφθόνη τὰς παρὰ τὴν γραμμὴν κειμένας μικρὰς ἐπαύλεις, τὰς μι-

κρὰς καὶ καθαρῖους, μὲ τὸν στίλβοντα ὀρείχαλλον τῶν θυρῶν των, μὲ τὴν ἐξ ἀγγλικοῦ μετάλλου σφαῖραν των καὶ μὲ τὰ ἐπιμήκη κηπάρια παρόμοια μὲ συρτάρια ἱματιοθήκης. Αὐτὸς ἦτο ὁ τύπος τῆς ἐξοχικῆς οἰκίας δι' αὐτὴν.

Ὁ κ. Φρομῶν ὅστις διέμενε παροδικῶς, ἀπησχολημένος πάντοτε ἐκ τῶν ὑποθέσεων του, δὲν ἐνετρώφα οὐδ' αὐτὸς ἐν Σαβινύ. Μόνη ἡ Κλαίρη εὐρίσκετο εἰς τὸ στοιχεῖόν της ζῶσα ἐντὸς τοῦ μαγικοῦ ἐκείνου παραδείσου. Ἐγίνωσκε καὶ τὰς ἐλάχιστας αὐτοῦ λόχμας. Ἦναγκασμένη νὰ διασκεδάξῃ μόνη της ὡς ὅλα τὰ μονήρη παιδιὰ, κατέστησεν ἐντρυφήματ' ἐκ τῆς περιπάτων τινά, ἐπετῆρει τὰ ἄνθη, εἶχε τὴν ἀγαπητὴν της δενδροστοιχίαν, τὸ ἰδιαίτερον δένδρον της, τὸ θρανίον ἐφ' οὗ προὔτιμα νὰ κᾶθηται καὶ ν' ἀναγινώσκῃ.

Τὸν κώδωνα τοῦ γεύματος ἤκουε πάντοτε αἴφνης εὐρίσκομένη εἰς τὸ βάθος τοῦ κτήματος, ἀφικνεῖτο δὲ εἰς τὴν τράπεζαν ἀσθμαίνουσα, νύχαριστημένη, λελουμένη ἐκ τοῦ καθαροῦ ἀέρος. Ἡ σκιά τῶν δενδροστοιχιῶν διαρκῶς κατὰπίπτουσα ἐπὶ τοῦ νεαροῦ μετώπου της ἐπαφῆκεν ἐπ' αὐτοῦ οἰονεὶ μελαγχολικὴν τινα ἠδύτητα, τὸ δὲ βαθύ πρᾶσινον χρῶμα τῶν δεξαμενῶν τὸ διατεμνόμενον ὑπὸ ἀορίστων ἀκτίνων ἀνευρίσκετο εἰς τοὺς μεγάλους ὀφθαλμούς της.

Ἡ λαμπρὰ ἐκείνη ἐξοχὴ τὴν ἐπροστάτευεν ἀληθῶς ἀπὸ τῆς χυδαιότητος καὶ τῆς ταπεινότητος τῶν περὶ αὐτήν. Ὁ κ. Γαρδινῶ ἠδύνατο νὰ μεμψιμοιρῇ ἐνώπιόν της ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους διὰ τὴν ἀχρεϊότητα τῶν προμηθευτῶν καὶ τῶν ὑπηρετῶν, νὰ ὑπολογίζῃ πόσα τοῦ ἐκλεπτον κατὰ μῆνα, καθ' ἑβδομάδα, καθ' ἡμέραν, κατὰ λεπτόν· ἡ κυρία Φρομῶν ἠδύνατο ν' ἀπαριθμῇ τὰ παραπονὰ της κατὰ τῶν ποντικῶν, κατὰ τῶν σητῶν, κατὰ τοῦ κοινορτοῦ, κατὰ τῆς ὑργασίας, πάντων ἐπιδιωκόντων ἔμμανῶς τὴν καταστροφὴν τῶν φορεμάτων της, συνομωσάντων κατὰ τῶν ἐρμαρίων της οὔτε λέξις ἐκ τῶν ἡλιθίων αὐτῶν συνδιαλέξεων ἀπέμενεν εἰς τὸ πνεῦμα τῆς Κλαίρης. Εἰς περίπατος εἰς τὸν χλοερὸν λιμῶνα καὶ ὠραὶ τινες ἀναγνώσεως παρὰ τὸ χεῖλος τῆς δεξαμενῆς ἀπέδιδον τὴν γαλήνην εἰς τὴν γενναϊόφρονα καὶ ἀγαπῶσαν τὴν εὐζωίαν ψυχὴν της.

Ὁ πάππος της τὴν θεώρει ὡς πλάσμα ἀλλόκοτον, ὅπως ἀνάρμοστον διὰ τὴν οἰκογενεῖάν του. Ἦδη ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας της τὸν ἀνησυχεῖ διὰ τῶν μεγάλων διαγυῶν ὀφθαλμῶν της, διὰ τῆς εὐθυκρισίας αὐτῆς περὶ πάντα, καὶ διότι πρὸς τοὺτοις δὲν ἀνευρίσκειν ἐν αὐτῇ τὴν ἰδίαν του θυγατέρα τὴν αἰετοπε εὐπειθῆ καὶ ὑποτεταγμένην.

—Αὐτὴ θὰ γείνη ὑπερήφανος καὶ ἰδιότροπος ὡσὰν τὸν πατέρα της, ἔλεγε κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς δυσθυμίας του.

Πολύ περισσότερο ἤρεσκειν αὐτῷ ἢ μικρὰ Σέβη, ἧτις ἤρχετο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ παίζῃ εἰς τὰς δενδροστοιχίας τοῦ Σαβινύ. Εἰς αὐτὴν τοῦλάχιστον ἀνεύρισκε χαρακτηριστὴν κόρης τοῦ λαοῦ, παρόμοιον μὲ τὸν ἰδικόν του, μὲ μικράν τινα δόσιν φιλοδοξίας καὶ φθόνου, ἧτις ἀπεκαλύπτετο ἔκτοτε διὰ μειδιάματος ἑλαφρῶς διαστέλλοντος τὴν ἄκραν τοῦ στόματός της. Παρεκτός τούτου τὸ κοράσιον ἐξεδήλου ἀπέναντι τοῦ πλούτου τοῦ ἐκπληξῖν καὶ θαυμασμὸν ἀπλοικὸν κολακεύοντα τὴν ἀλαζονείαν τοῦ ὀψιπλοῦτου· ἐνίοτε πείραζομένη παρ' αὐτοῦ εὕρισκε πρὸς ἀπάντησιν εὐφυολογίας χαριστάτας ἀληθοῦς τέκνου τῶν Παρισίων, ἐκφράσεις γνησίως παρισινάς, εἰς ἃς ἀπέδιδε περισσότερο τόνον ἢ λεπτοφυῆς καὶ ὑπόχρος μούρη της, ἐν ἣ ἡ χυδαίότης ἐνεῖχε καὶ κἀποιαν εὐγένειαν. Διὰ τοῦτο ὁ ἀπλοϊκὸς γέρον οὐδέποτε τὴν εἶχε λησμονήσει.

Αὐτὴν τὴν φορὰν μάλιστα ὅτε μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν ἡ Σιδωνία ἐφθασεν εἰς Σαβινύ μὲ τὴν ἐπιμελῆ της κόμμωσιν, μὲ τὸ χάριεν ἀνάστημά της, μὲ τὴν εὐφυᾶ καὶ γοργὴν φυσιογνωμίαν της, ἐπὶ πᾶσι δὲ μὲ τὴν ἐπιπρόσθετον ἐρασιμότητα της ὁπωσοῦν ἐπιτετηθευμένης κομψότητος μαθητριάς ἐργαστηρίου τῶν συρμῶν ἐνεποίησεν πολλὴν αἴσθησιν. Ὁ γέρον Γαρδινοῦ λίαν ἐκπλαγείς διότι ἔβλεπε νεάνιδα ἤδη τελείαν ἀντὶ τοῦ κορασίου ὅπερ ἀνέμενε, εὗρεν αὐτὴν ὠραιότεραν, πρὸ πάντων δὲ κάλλιον ἐνδεδυμένην ἀπὸ τὴν Κλαίρην.

Τὸ ἀληθές εἶνε ὅτι ἡ δεσποινὶς Σέβη ἐρχομένη ἐκ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ ἐπιβαίνουσα τοῦ μεγάλου ὀχήματος τῆς ἐπαύλευς εἶχεν ἐξαιρέτον τὸ ἦθος· ἔλειπεν ὅμως ἀπ' αὐτῆς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἀπετέλει τὴν καλλονὴν καὶ τὸ γόητρον τῆς φίλης της, ἡ ἔξις, τὸ ἀπέριττον, ἡ πρὸς τὴν ἐπιτήδευσιν περιφρόνησις, πρὸ παντός δὲ ἡ ἀσφάλεια τοῦ πνεύματος. Ἡ χάρις αὐτῆς ὠμοιάζε κἀπως πρὸς τὴν ἐνδυμασίαν της ἀπετελεῖτο αὐτὴ ἐξ ὑφάσματος εὐθηνοῦ, ἀλλὰ κεκομμένου συμφώνως πρὸς τὴν φιλοκαλίαν τῆς ἡμέρας, ἐκ ράκου ἔστω, ἀλλὰ ράκου, εἰς ὃ ὁ συρμός, ἡ μωρὰ πλὴν θελκτικὴ αὐτῆ θεότης ἐδίδε τὴν ἀπόχρωσιν, τὸν στολισμὸν, τὸν ρυθμὸν. Οἱ Παριῖοι ἔχουσι διὰ τὰ τοιαῦτα τοῦ καλλωπισμοῦ εἶδη ἐπιτήδες μερικὰ χαριέντα πρόσωπα, εἰς ἃ εὐκολώτατα ἀρμόζει πᾶς περὶ τὴν κόμμωσιν καὶ περὶ τὸ ἐνδύεσθαι νεωτερισμὸς ἀκριβῶς διότι δὲν ἔχουσιν ἴδιον καλλονῆς τύπον, ἡ δὲ δεσποινὶς Σέβη ἦτο ἐν ἐκ τῶν προσώπων τούτων.

Ὅποιον ἠσθάνθη ἀγαλλίασιν ὅτε ἡ ἀμαζα εἰσῆλθεν εἰς τὴν μακρὰν ὁδὸν τὴν ἐπεστροφωμένην διὰ χλοεροῦ πρασίνου τάπητος, ἧς ἐκατέρωθεν ἀνυψοῦντο γηραιὰ πτελέα εἰς δὲ τὴν ἐσχατιὰν ἐφαίνετο ἀναμένουσα ἡ ἐπαυλις τοῦ Σαβινύ μὲ

τὴν κιγκλιωτὴν θύραν τῆς ἀνοικτῆς! Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔζησεν ἀληθῶς τὸν μαγικὸν βίον, τὰ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ὠνειροπόλει. Ἡ πολυτέλεια ἐνεφανίζετο αὐτῇ ὑπὸ πᾶν σχῆμα ἀπὸ τῆς μεγαλοπρεπειᾶς τῶν αἰθουσῶν καὶ τοῦ ὕψους τῆς ὀροφῆς τῶν δωματίων, ἀπὸ τοῦ πλούτου τῶν ἀνθοκομείων καὶ τῶν σταύλων μέχρι τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν, ἐν αἷς φαίνεται ὅτι συμπυκνοῦται ὡς τὰ ἔξοχα ἐκεῖνα ἀρώματα ὧν μία μόνη σταγὼν ἀρκεῖ νὰ πληρώσῃ εὐωδίας ὀλόκληρον θάλαμον, μέχρι τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐνθοφόρων κανίστρων, τοῦ ψυχροῦ ἤθους τῶν ὑπηρετῶν, τοῦ γοεροῦ καὶ βαρυνόμενου «ζεύξατε τὴν ἀμαζαν!» τῆς κυρίας Φρομῶν. . . .

Πόσον εὐχαριστεῖτο εὕρισκομένη ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀβρᾶς διαίτης τῶν πλουσίων! Πόσον κἀλῶς ἤρμοζεν αὐτῇ ὁ τοιοῦτος βίος! Ἐνόμιζεν ὅτι ἀνέκαθεν δὲν εἶχε ζῆσῃ ἄλλως.

Αἴφνης ἐπιστολὴ τοῦ Φράντζ ἀφικομένη ἐπανήγαγεν αὐτὴν ἐκ τῆς μέθης εἰς τὴν πραγματικότητα τῆς ζωῆς της, εἰς τὴν ταπεινὴν κατάστασιν μελλούσης συζύγου ὑπαλλήλου, τὴν ἐποθεῖται διὰ τῆς βίας εἰς τὸ μικρὸν πενιχρὸν οἶκημα, ὅπου ἡμέραν τινα ἔμελλε νὰ κατοικήσῃ, εἰς τὸ ὕψος μαύρης τινὸς οἰκίας ὅπου ἐφαίνετο αὐτῇ ἤδη ὅτι ἀνέπνεε τὸν βαρὺν ἀέρα, τὸν πετυκνωμένον ἐκ πενίας.

Νὰ διαλύσῃ ἄρα γε τὸ συνοικέσιον; . . .

Βεβαίως ἠδύνατο νὰ τὸ πράξῃ, ἀφοῦ δὲν εἶχε δώσει ἄλλην ἐγγύησιν ἐκτὸς τοῦ λόγου της. Ἄλλ' ἂν ἤθελεν ἀπολέσει τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν τίς οἶδε μήπως ἤθελε τὴν ἀποζητήσῃ;

Εἰς τὴν μικρὰν ἐκείνην κεφαλὴν τὴν παράφορον ἐκ τῆς φιλοδοξίας συνεκρούοντο αἱ παραδοξόταται τῶν ιδεῶν. Ἐνίοτε ὅτε ὁ γηραιὸς πάππος Γαρδινοῦ, ὅστις πρὸς τιμὴν αὐτῆς εἶχεν ἀποβάλει τὰ παλαιὰ θρησκευτικὰ ἱμάτια καὶ τοὺς χονδρούς χνοώδεις ὑπενδύτας, ἠστειύετο μετ' αὐτῆς καὶ διεσκέδαζε ἀντιλέγων διὰ νὰ προκαλέσῃ ἀπάντησιν τινὴ δριμύειαν ἐκ μέρους της, ἐκείνη τὸν ἔβλεπε χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ, ἀτενωῶς, ψυχρῶς, εἰς τὸ βάθος τῶν ὀφθαλμῶν. Ἄ! ἂν εἶχεν ἡλικίαν μικροτέραν τοῦλάχιστον κατὰ δέκα ἔτη! . . . Ἰδέην ἢ ἰδέα του νὰ γείνη κυρία Γαρδινοῦ δὲν διήρκεσε πολὺ. Νέον πρόσωπον, νέα ἐλπίς ἀνέτελλεν ἤδη εἰς τὸν βίον της.

Ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τῆς Σιδωνίας ὁ Γεώργιος Φρομῶν, ὅστις δὲν ἐφαίνετο πρότερον εἰς Σαβινύ εἰμὴ κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν, ἀπέκτησε τὴν ἔξιν νὰ μεταβαίνῃ καὶ νὰ δειπνῇ ἐκεῖ σχεδὸν καθ' ἑκάστην.

(Ἔπεται συνέχεια)

Εὐκολώτερον κυβερνᾷ τις ἄλλους, δυσκολώτερον δὲ σῶζει ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς κυβερνήσεως ἄλλων.